

Kdo má zájem na reinterpetaci druhé světové války

Václav Klaus a Jiří Weigl pro Lidové noviny

VÁCLAV KLAUS

JIŘÍ WEIGL

Sedmdesáté páté výročí konce druhé světové války – byť zastíněné koronavirovou epidemií – se stalo daleko větším tématem veřejné diskuse, než tomu bylo při všech předcházejících kulatých výročích konce války. To jen potvrzuje, že jisté vlivné síly dnešního světa nejsou s výsledky této největší války v lidských dějinách ani po třech čtvrtinách století (a po zásadních proměnách Evropy i světa) smířeny a že usilují o jejich revizi.

Z připomínání konce války se vytratila skutečná historická realita a dnešním diskusím o tomto tématu (v minulosti oprávněně nazývaném oslava vítězství a osvobození) naprosto dominují současné politické plány a záměry těchto lidí.

Hlavní aktéři a režiséři dnešních událostí spojených s výročím května 1945 staví na tom, že 75 let je relativně dlouhá doba, že pamětníci tehdejších událostí až na výjimky již nežijí a že už došlo k téměř úplné generační proměně. Tuto chvíli proto považují za příhodnou k radikální změně výkladu druhé světové války (a jejích výsledků) a k zapojení tohoto vzdalujícího se výročí plně do služeb dnešní politické propagandy a současných velmocenských zájmů.

Základním záměrem dnešního dění je vymazat slovo „osvobození“ z paměti dnešních generací a vylíčit konec války ne jako vítězství Rusů a Američanů nad Němci, ale jako počátek nové okupace, tentokrát ruské. Obě tyto okupace se tak v sugerované optice dostávají naroveň – s tím rozdílem, že ta ruská nám prý znovu hrozí.

Tato lživá manipulace a překrucování historie nadbíhá falešné interpretaci komunistické éry, která se některým pamětníkům jeví jako milosrdná – za komunismus nemůžeme, byli jsme přece již od května 1945 okupováni Rusy a ti nám jej vnutili. Bylo to však složitější. Sovětská vojska, která osvobodila také velkou část Rakouska (i s Vídní), byla z našeho území rychle stažena – nebyli jsme proto v pozici Rakouska či Německa, ale ani Polska a Maďarska. My jsme si KSČ bohužel zvolili v demokratických volbách sami. V českých zemích komunisté masovou podporu po válce skutečně měli, byť se tento fakt dnes někomu nehodí do krámu. (Že někteří lidé prozřeli až v srpnu 1968, je jiný příběh.)

Souhlasíme s tezí, že jsme komunismus přijali víceméně sami (i když pod silným tlakem Sovětského svazu) a do značné míry i v důsledku frustrace z evidentního nedostatečného zájmu západních velmocí o naši zemi a její budoucnost. Často kritizujeme chování Francie a Velké Británie v roce 1938 v Mnichově, ale dodnes nejsme schopni plně domyslet, že skutečné silné zájmy ohledně naší země mají pouze Německo a Rusko.

Historické zkušenosti s nimi by nás měly vést k opatrnosti. My však namísto toho obvykle pokračujeme ve válce minulé. Tehdejší strach z Německa nás přivedl ke komunismu a ke čtyřiceti letům vazalství Sovětskému svazu, dnes se pro změnu zalykáme protiruskou rétorikou a nevšímáme si toho, že se postupně znovu měníme v protektorát Německem dominované Evropské unie.

To všechno se jasně ukázalo v pojetí a atmosféře letošních květnových oslav. V českém prostředí došlo k neuvěřitelné, nedávno ještě nepředstavitelné proměně – němečtí okupanti a jejich zvěrstva zcela zmizeli z obzoru. Hitler a jeho zřůdný režim a teror byli v našem mediálním mainstreamu proměněni v pouhou kulisu, o níž při tomto výročí vůbec nejde. Z Hitlera a nacistů se stala jakási neosobní monstra, s nimiž skuteční Němci neměli téměř nic společného. Dnes už dokonce nelze ani říkat „německá okupace“ či „německé zločiny“, nýbrž výlučně nacistické nebo hitlerovské. Hitler a nacisté už nejsou, a proto se tím – jak je dnes politicky správné, resp. korektní – nikoho nedotýkáme.

Na jejich místo byli dosazeni Rusové, národ, který zaplatil za německou agresi a za vítězství nad agresory největší cenu. Dnes si nám nejen okrajoví pisálkové či neonacisté, ale přímo mediální mainstream (a spolu s ním – jak svým loňským hlasováním prokázala – i většina poslanců Evropského parlamentu) dovolují tvrdit, že druhou světovou válku rozpoutal Sovětský svaz spolu s nacisty. A přidává se další lež, že Rusové (nikoliv Stalin nebo bolševici) byli vlastně spoluviníky nacistů a Hitlera (o Němcích se nemluví, byli mezi nimi jistě i antinacisté a nevinní lidé), kteří Evropu neosvobodili, ale naopak znovu zotročili. V logice těchto přepisovatelů dějin my proto nemáme důvod a nárok slavit.

Zásľuhu o to, že se plány Hitlera, Heydricha a jejich soukmenovců na vymazání českého národa z mapy naší země neuskutečnily, mají dnes v očích novodobých vykladačů dějin všichni, jenom ne Rusové. Oslavujeme Američany, vlasovce, nalháváme si, že jsme se

osvobodili sami. Káci se pomník sovětskému vojevůdci a sundávají pamětní desky, včetně té památné na Staroměstské radnici. Najednou, 75 let po válce a 31 let po pádu komunismu.

Je evidentní, že tato kampaň, protože o kampaň skutečně jde, počítá s už dlouhým časovým odstupem. Ještě po listopadu 1989, kdy zážitky se sovětskou okupací byly čerstvé, taková interpretace událostí v květnu 1945 nebyla možná. Příslušníci generace, která osvobození zažila, by takové přepisování a překrucování historie nepřipustili. Nikoliv náhodou jsou hlavními protagonisty protiruské kampaně mladí komunističtí politici, kteří nemají vlastní zkušenost ani s komunismem. O to falešnější a vykalkulovanější je jejich kampaň, kterou kolem výročí osvobození rozjeli.

Skutečná historie nikoho nezajímá. Nemluví se o tom, jak vznikl nacismus, kdo jej podporoval, jaké zájmy měly tehdejší velmoci. Pomineme Locarno (garantování hranic Německa na západ, nikoli na východ) a appeasement, odsuneme stranou Mnichov, který německou agresi obracel na východ, vypustíme „podivnou válku“, v níž Británie a Francie obětovaly Polsko, zapomeneme na Teherán, Jaltu a Postupim (a tam uzavřené velmocenské dohody, které se nehodí do příběhu o tehdy zahájené ruské okupaci).

Ze sovětských vojáků, které Pražané zasypávali 9. května 1945 šejíky, se pro dnešní mladou generaci stala v důsledku trvalé protiruské propagandy pouze horda opilců, kteří jenom kradli a znásilňovali. Rusové nás prostě neosvobodili. Mír byl uzavřen 8. května, takže devátého už bylo po válce, tvrdí z televizních obrazovek exhibicionističtí hrdinové dnešních dnů. Tisíce sovětských obětí už nic neznamenají.

Po konci války následuje odsun, neboli jak se dnes politicky korektně říká, „vyhnání“ českých Němců. A teprve to je to pravé období, kdy docházelo k násilnostem a krutostem. Třicet let je intenzivně mediálně konstruována česká kolektivní vina za krvavé excesy na německém obyvatelstvu, které se tehdy na několika místech u nás staly. To se používá k symetrizaci viny v logice – Němci vraždili, Češi vraždili, tak jsme vlastně všichni vinni a na nás je tuto svou vinu odčinit, protože Němci a Německo to už tři čtvrtě století údajně předpisově dělají.

Pohlízet na válečné hrůzy a viny touto optikou je nepřijatelné. Nikoliv proto, že by i mezi Čechy nebyli viníci, zločinci či sadisté, kteří se dopouštěli násilí a vražd. Takoví lidé existují na této planetě v každém národě a různé mezní situace, jako je válka, jim umožňují zlo páchat. Válečných krutostí se dopouštějí i dnes jednotlivci různých armád, stejně jako lidové bojovníci v ohniscích konfliktů ve třetím světě.

Mimořádnost a výjimečnost německé viny je v něčem jiném. Tato vina je v tom, že se tehdejší genocida a vraždění staly oficiální státní politikou a že byly bez emocí, chladně, za použití byrokratických mechanismů moderního státu, průmyslově uskutečňovány. To bylo zcela zruďné, naprosto zavrženíhodné a v historii lidstva výjimečné.

Zavrženíhodné je to o to více, že se této zruďné perverze dopustila vláda civilizovaného státu, která se do poslední chvíle těšila mimořádné masové podpoře svého obyvatelstva, takové, že jeho občané neváhali ze všech sil zuřivě bojovat i za cenu totálního zničení vlastní země až do posledních dnů prakticky proti celému světu, který se musel k porážce tohoto výjimečného zla spojit.

Jakékoliv snahy o symetrizaci viny, exkulpaci viníků, překrucování událostí a kontextu dějů a jejich zneužívání pro současné cíle metodami politické propagandy jsou nepřijatelné. O to hanebnější je to v zemi, která patřila k prvním obětem nacistů a jejíž české obyvatelstvo bylo určeno k poválečné likvidaci. Je to výrazem nepřijatelného hulvátství a sprostoty od těch, kteří onu dobu nezažili a kteří nemají ani kousek úcty k památce obětí, i k pocitům lidí, kteří v oné době žili a z nichž někteří žijí dosud.

Václav Klaus, Jiří Weigl, Lidové noviny, 20. května 2020